

Sygn. akt IX Ca 479/13

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Strumiłło,

Sędziowie : SO Dorota Ciejek, SR (del) Jacek Barczewski (spr),

Protokolant : sekr. sąd. Ewelina Gryń,

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2014 r. w Olsztynie,

na rozprawie,

sprawy z wniosku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G.,

z udziałem K. T. (1), D. T., Skarbu Państwa – Starosty P., Skarbu Państwa – Ministra Skarbu Państwa, M. T.,

o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej,

na skutek apelacji wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Rejonowego w Piszcu z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt I Ns 302/11,

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie:

- w punkcie 1 w ten sposób, że stwierdzić, iż Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1985 r. służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu, polegającą na utrzymywaniu na nieruchomościach położonych w G. gmina P., dla których Sąd Rejonowy w Szczytnie IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. prowadzi obecnie księgi wieczyste Nr KW (...), linii energetycznej średniego i niskiego napięcia wraz ze słupami podtrzymującymi i słupową stacją transformatorową, oznaczonych na projekcie sporządzonym przez biegłego geodetę J. P. na k. 149 akt sprawy, stanowiącym integralną część niniejszego orzeczenia, a także na prawie wstępu na te nieruchomości w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonywania służebności, w tym modernizacji, naprawy, konserwacji i niezbędnych prac związanych z eksploatacją wymienionych wyżej urządzeń,

- w punkcie 3 i 4 w ten sposób, że ustalić, iż wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie,

II. oddalić apelację wnioskodawczyni w pozostałej części,

III. ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie za instancję odwoławczą.

Sygn. akt IX Ca 479/13

UZASADNIENIE

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G., wskazując jako uczestników postępowania D. i K. T. (1), wniosła początkowo o stwierdzenie na podstawie art. 292 k.c., iż nabyła przez zasiedzenie służebność gruntową polegającą na trwałym korzystaniu z urządzeń elektroenergetycznych (linii średniego napięcia, linii niskiego napięcia, słupowej stacji transformatorowej oraz słupów energetycznych) posadowionych na działce o nr (...) w miejscowości G. do której Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) na części nieruchomości zgodnie ze szkicem na załączonej mapie oraz stwierdzenie, iż Wnioskodawczyni uprawniona jest do utrzymywania znajdującej się na nieruchomości 1 linii energetycznej średniego napięcia wraz z słupami energetycznymi, 1 linii energetycznej niskiego napięcia wraz z słupami energetycznymi oraz słupowej stacji transformatorowej oraz wstępu na tą nieruchomość w zakresie niezbędnym w celu modernizacji, naprawy, konserwacji oraz niezbędnych prac eksploatacyjnych urządzeń.

W uzasadnieniu wskazała, iż wybudowanie urządzeń energetycznych na terenie uczestników nastąpiło w 1963 roku w celu zasilania wsi G. na podstawie przepisów ustawy z dnia 28.06.1950 roku o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli. Przedmiotowe urządzenia energetyczne bezsprzecznie spełniają wymogi trwałego i widocznego urządzenia. Wnioskodawczyni i jej poprzednik prawny faktycznie korzystali z gruntu w taki sposób, jak to czyni osoba której przysługuje służebność. Wnioskodawczyni korzystała z nieruchomości uczestników w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej polegającej na korzystaniu z posadowionego na działce nr (...) urządzeń energetycznych. W związku z czym jest ona posiadaczem służebności gruntowej. W omawianym przypadku ma miejsce zasiedzenie przy uwzględnieniu terminu dla złej wiary czyli okresu 20 lat zgodnie z regulacją ówczesnie obowiązujących przepisów.

W kolejnym piśmie sprecyzowała wniosek wnosząc o stwierdzenie, że E. nabyła przez zasiedzenie z dniem 17.10.1983r. służebność gruntową na nieruchomości położonej w G. gm. P. składającej się z działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi KW nr (...), stanowiącej własność D. i K. T. (1) o treści: każdy doczesny użytkownik wieczysty nieruchomości położonej w M. o powierzchni 66 a i właściciel stanowiącego odrębną nieruchomość budynku rozdzielni energetycznej, dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadzi KW nr (...) jest uprawniony do utrzymywania znajdujących się na nieruchomości opisanej w KW nr (...) stanowiącą działkę nr (...) linii energetycznej średniego napięcia, linii energetycznej niskiego napięcia o przebiegu określonym na szkicu załączonym do akt, wraz ze słupami podtrzymującymi oraz ze słupową stacją transformatorową znajdującymi się na nieruchomości oraz stwierdzenie, iż wnioskodawczyni i jej każdy doczesny następca prawny uprawniony jest do utrzymywania linii energetycznej średniego napięcia, linii energetycznej niskiego napięcia o przebiegu określonym na szkicu załączonym do akt, wraz ze słupami podtrzymującymi oraz ze słupową stacją transformatorową oraz wstępu na tę nieruchomość w zakresie niezbędnym w celu modernizacji, naprawy, konserwacji oraz niezbędnych prac eksploatacyjnych urządzeń.

Uczestnicy J. i K. T. (2) wnosili o oddalenie wniosku. Podnieśli, że wnioskodawczyni nie jest i nie była samoistnym posiadaczem służebności, albowiem przed 1990r. właścicielem tego typu urządzeń był Skarb Państwa, natomiast wszelkie firmy wykonywały zarząd w imieniu Skarbu Państwa. Ponadto uczestnicy do 1989r. pozbawieni byli możliwości akcji wydobywczej i do tego roku nie rozpoczynał się bieg terminu zasiedzenia.

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2009 r. Sąd Rejonowy w Piszku stwierdził, że (...) Spółka Akcyjna w G. Oddział w O. nabyła przez zasiedzenie z dniem 17.09.1983r. służebność gruntową obciążającą działkę gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Piszku prowadzi KW nr (...), stanowiącą własność D. i K. T. (1) o treści: każdy doczesny użytkownik wieczysty nieruchomości władnącej położonej w M. gm. M. o powierzchni 66 a i właściciel budynków i innych urządzeń stanowiących odrębną nieruchomość, dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadzi KW nr (...) jest uprawniony do utrzymywania linii energetycznej średniego napięcia, linii energetycznej niskiego napięcia o przebiegu określonym na szkicu załączonym do akt, wraz ze słupami podtrzymującymi oraz ze słupową stacją transformatorową, oznaczonych na mapie sporządzonej przez biegłego, znajdującymi się na nieruchomości obciążonej stanowiącej własność uczestników oraz do wstępu na tę nieruchomość celem prawidłowego wykonywania służebności, w tym modernizacji, naprawy, konserwacji oraz niezbędnych prac eksploatacyjnych urządzeń.

Postanowieniem z dnia 15.04.2010r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił apelację uczestników od postanowienia Sądu Rejonowego w Piszku.

Postanowieniem z dnia 17.02.2011r. Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu skargi kasacyjnej uczestników od postanowienia z dnia 15.04.2010r. Sądu Okręgowego w Olsztynie, uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Olsztynie do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 7 lipca 2011r. Sąd Okręgowy w Olsztynie uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w Piszcu z dnia 27 sierpnia 2009r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, iż oparł się na spostrzeżeniach i wskazówkach Sądu Najwyższego. Sąd Okręgowy uznał dopuszczalność ustanowienia służebności gruntowej, umożliwiającej umieszczenie na nieruchomości urządzeń energetycznych wchodzących w skład sieci energetycznej i dostępu do niej, bowiem odpowiada to treści pozwolenia o jakim mowa w art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami, a także treści art. 285 § 2 k.c. z tym zastrzeżeniem, że tak ukształtowana służebność gruntowa polega na prowadzeniu działalności gospodarczej przedsiębiorstwa. Wskazał, że przedmiotem zasiedzenia mogą być jedynie służebności czynne, a posiadanie musi polegać na korzystaniu ze służebności w sposób pozbawiony cech przypadkowości. Sąd Okręgowy zaznaczył, iż ustalenia wymaga, czy w określonym stanie faktycznym zachodzi samoistne posiadanie, przy czym posiadanie samoistne zmierzające do zasiedzenia służebności nie musi być wykonywane w sposób ciągły, tj. permanentnie, a jedynie w zależności od potrzeb posiadacza. Za niezbędne uznał ustalenie istnienia trwałych i widocznych urządzeń, co w niniejszej sprawie nie budzi żadnych wątpliwości faktycznych ani prawnych patrząc przez pryzmat art. 49 k.c. Podniósł, iż istotne jest także ustalenie terminu zasiedzenia o jakim mowa w treści art. 172 k.c., którego bieg rozpoczyna się od dnia przystąpienia przez samoistnego posiadacza służebności gruntowej do jej wykonania, to znaczy do korzystania z urządzenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym art. 292 k.c., w okresie odpowiadającym treści służebności.

Mając na uwadze przedstawione wyżej uwagi dotyczące ogólnych warunków zasadności wniosku o stwierdzenie nabycia służebności poprzez zasiedzenie oraz stanowisko Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy uznał, że postępowanie przed Sądem I Instancji wymaga uzupełnienia. Podniósł, iż w zakresie podmiotów uprawnionych do stwierdzenia zasiedzenia, w związku z jednolitością własności państwowej, w której przedsiębiorstwa państwowe, jako poprzednik prawny wnioskodawcy, wykonywały uprawnienia na rzecz Skarbu Państwa, jako jedyne dysponenta władzy Państwowej, to skutki związane z posiadaniem samoistnym w tamtym okresie mogły powstać na rzecz Skarbu Państwa. Dlatego też, jeżeli z zebranego materiału dowodowego wynika, że prawo służebności nabyła przez zasiedzenie inna osoba, niż wnioskodawca, a nawet inna, niż uczestnik postępowania, to powinno być brane to pod uwagę. Z odpowiedniego zastosowania do stwierdzenia zasiedzenia przepisów o stwierdzeniu nabycia spadku nie wynika, aby sąd musiał stwierdzić zasiedzenie wobec podmiotu, który spełnił przesłanki zasiedzenia, bo tak wynika z zebranego materiału dowodowego, ale nie był uczestnikiem postępowania. Co więcej, nie zajdzie nieważność postępowania w razie nie wzięcia przez zainteresowanego udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym.

Wobec powyższego nakazał rozważyć, czy nie doszło do nabycia spornego prawa na rzecz innego podmiotu niż wnioskodawca. Uznając przy tym, że można stwierdzić zasiedzenie na rzecz Skarbu Państwa, ale musiałby on wystąpić w sprawie chociażby jako jego uczestnik, należałoby rozważyć uzupełnienie kręgu zainteresowanych w sprawie i wezwanie uprawnionych do postępowania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy w Piszcu postanowieniem z dnia 30 listopada 2011r. wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania Skarb Państwa – Delegaturę Ministra Skarbu Państwa w G..

Pismem z dnia 9.12.2011r. pełnomocnik wnioskodawcy sprecyzował wniosek domagając się stwierdzenia zasiedzenia służebności na rzecz Zakładu (...) w B., a w kolejnym piśmie z 16.04.2012r. z ostrożności wniósł o stwierdzenie, iż Skarb Państwa jest podmiotem, na którego rzecz nastąpiło zasiedzenie.

Pismem z dnia 13 stycznia 2012r. Minister Skarbu Państwa wniósł o zwolnienie go od udziału w sprawie i wezwanie do udziału Starosty P., a ponadto wniósł o oddalenie wniosku i zasądzenie kosztów.

W uzasadnieniu wskazał, iż poszukiwanie organu zobowiązanego do reprezentowania Skarbu Państwa w postępowaniu sądowym powinno odbywać się według wskazania wynikającego z art. 67 § 2 k.p.c. W związku z powyższym oraz uwzględniając okoliczności przedmiotowej sprawy należy zauważyć, że Minister Skarbu Państwa nie jest podmiotem, który może zostać zakwalifikowany do wyżej wskazanych organów. Minister Skarbu Państwa nie jest organem państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, ani organem jednostki nadrzędnej nad jednostką, z której działalnością ono się wiąże. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 1996 Nr 106 póź. 493 z późn. zm.) i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (tj. Dz. U. 2003, Nr 159 poz.1548 z późn. zm.) reprezentuje Skarb Państwa jedynie w odniesieniu do powierzonego mu mienia w zakresie zadań związanych ze sprawowaniem urzędu oraz gospodaruje mieniem Skarbu Państwa i zapewnia ochronę interesów Skarbu Państwa z wyjątkiem spraw zastrzeżonych odrębnymi przepisami do kompetencji innych organów. W ocenie Ministra Skarbu Państwa, organem zobowiązanym do reprezentowania Skarbu Państwa w przedmiotowym postępowaniu jest Starosta P. jako państwowa jednostka organizacyjna, która, zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt. 8 i 9 w zw. z art. 4 pkt. 9b, z zastrzeżeniem art. 43 ust. 2 i 4 oraz art. 60 i art. 60a ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r., Nr 261, póź. 2603 z późn. zm.) gospodaruje zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, wykonując w ten sposób zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności, na podstawie pkt. 8 i 9 tego przepisu, podejmuje czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia spadku, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie oraz składa wnioski o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości Skarbu Państwa oraz o wpis w księdze wieczystej. Niezależnie od powyższego wskazał, iż wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnych dowodów na okoliczność upływu czasu niezbędnego do zasiedzenia przedmiotowej nieruchomości, co uniemożliwia zajęcie merytorycznego stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Tym samym w ocenie uczestnika Skarbu Państwa - Ministra Skarbu Państwa brak jest podstaw do stwierdzenia zasiedzenia służebności na rzecz Wnioskodawcy na dzień 17 września 1973 roku.

Postanowieniem z dnia 19.01.2012r. Sąd Rejonowy w Piszczu zwolnił od udziału w sprawie Ministra Skarbu Państwa i wezwał w charakterze uczestnika Starostę P. jako reprezentującego Skarb Państwa.

Pismem z dnia 6.02.2012r. Starosta P. wniósł o oddalenie wniosku. W uzasadnieniu pisma pełnomocnik Starosty P. stwierdził, że żądanie objęte wnioskiem nie może być uwzględnione, a zatem winno ulec oddaleniu z dwóch zasadniczych powodów:

- po pierwsze dlatego, że funkcjonujące w okresie od 1958 do 1989r. przedsiębiorstwo państwowe - Zakład (...) w B. nie może być uznane za samoistnego posiadacza nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności gruntowej (art. 352 k.c.). Przed wejściem bowiem w życie noweli kodeksu cywilnego ustawą z dnia 31 stycznia 1989r. znoszącej zasadę tzw. jednolitej własności państwowej, państwowe osoby prawne, w tym przedsiębiorstwa państwowe wykonywały uprawnienia związane z własnością nieruchomości wprawdzie we własnym imieniu, jednakże ale na rzecz Skarbu Państwa. Oznacza to, że niedopuszczalne jest zaliczenie posiadania przez przedsiębiorstwo państwowe wykonywanego przed 1 lutego 1989r. do okresu potrzebnego do nabycia służebności przez zasiedzenie przez następcę prawnego tego przedsiębiorstwa;

- po drugie dlatego, że wyłączenie okresu, o którym mowa wyżej nie pozwala na orzeczenie, że zasiedzenie nastąpiło w innym okresie - w świetle art. 321 §1 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 29 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy w Piszczu wniosek oddalił, nakazując pobranie od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa kwoty 931,91 zł tytułem zwrotu części wydatków związanych z wynagrodzeniem biegłego. Zasądził od niej dla uczestników K. i J. T. kwotę 940 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, orzekając jednocześnie, iż uczestnicy ponoszą pozostałe koszty związane ze swym udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, że D. i K. małżonkowie T. od 1980 r. są właścicielami nieruchomości położonej w G., gmina R., składającej się m.in. z działki gruntu nr (...). W 1963 r. Zakład (...) w B. wybudował na działce gruntu nr (...), stanowiącej wówczas własność poprzedników prawnych małżonków T., urządzenia energetyczne w postaci linii energetycznej średniego napięcia, linii energetycznej niskiego napięcia wraz ze słupami podtrzymującymi oraz słupową stacją transformatorową. W dniu 16.09.1963r. rozpoczął się pobór energii elektrycznej za pośrednictwem wskazanych wyżej urządzeń energetycznych z rozdzielni usytuowanej na nieruchomości położonej w M., gmina M., dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...).

Od 1989r. następcą prawnym Zakładu (...) w B. zostało przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w O., które w 1993r. zostało przekształcone w spółkę akcyjną Skarbu Państwa, a następnie w 2005r. w wyniku połączenia kilku spółek powstał (...) SA, który w lipcu 2007r. zmienił nazwę na (...) SA w G..

Od 2006r. przed Sądem Okręgowym w Olsztynie toczy się proces z powództwa K. i D. T. przeciwko (...) SA w G. o usunięcie z działki nr (...) urządzeń energetycznych i zapłatę.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy stwierdził, iż wniosek nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na niewypełnienie przesłanek ustawowych niezbędnych do stwierdzenia nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie przewidzianych w art. 292 k.c.

Podniósł, że początek biegu terminu zasiedzenia przedmiotowej służebności gruntowej mógł ewentualnie rozpocząć się w roku 1963, a więc przed wejściem w życie przepisów kodeksu cywilnego z roku 1964, zastosowanie miałyby dyspozycje art. XLI ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz. U. z dnia 18 maja 1964r.), zgodnie z którymi do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego, stosuje się od tej chwili przepisy tego kodeksu; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Jeżeli termin zasiedzenia według kodeksu cywilnego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z dniem wejścia kodeksu w życie; jeżeli jednak zasiedzenie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Jako że kodeks cywilny, w brzmieniu od daty wejścia w życie ustawy, a więc od 1 stycznia 1965r., przewidywał 10-cio i 20-stoletnie okresy zasiedzenia, zasiedzenie służebności gruntowej wskazanej we wniosku mogło nastąpić z dniem 1 stycznia 1985r., przy założeniu złej wiary posiadacza służebności, która to zła wiara miała zastosowanie w niniejszej sprawie, wobec niezachowania form wymaganych prawem, określonych w art. 245 k.c.

Jednakże Sąd Rejonowy w Piszku przyjął, iż początek biegu terminu zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu nie nastąpił w 1965r. z uwagi na obowiązywanie przed 1 lutego 1989r. art. 128 k.c., wyrażającego zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, i uniemożliwiającego państwowym osobom prawnym, sprawującym zarząd mieniem państwowym, nabycie jakichkolwiek praw do tego mienia, a zatem w okresie obowiązywania tego przepisu Skarb Państwa, a nie przedsiębiorstwo państwowe, był posiadaczem urządzeń przesyłowych i cudzej nieruchomości, na której je posadowiono i tylko on, a nie przedsiębiorstwo państwowe, mógł nabyć przez zasiedzenie służebność gruntową przesyłu (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 października 2011 r. sygn. V CSK 502/10). Natomiast biorąc pod uwagę stanowisko Skarbu Państwa zajęte w niniejszej sprawie przez Ministra Skarbu Państwa, a następnie Starostę P., którzy zgodnie wnosili o oddalenie wniosku, trudno uznać, aby Skarb Państwa do 31 stycznia 1989r. był posiadaczem służebności, które to posiadanie prowadziłyby do zasiedzenia służebności w rozumieniu art. 292 k.c.

Wprawdzie postanowienie o stwierdzeniu nabycia służebności przez zasiedzenie ma charakter deklaratoryjny, a nabycie służebności następuje ex lege, to nie bez znaczenia dla postępowania sądowego jest stanowisko zajęte w toku postępowania przez poprzedników prawnych posiadacza służebności. Posiadanie służebności jest bowiem posiadaniem prawa, a więc posiadaniem odrębnym w stosunku do posiadania rzeczy. Posiadanie służebności gruntowej jest posiadaniem specyficznym (art. 336 k.c.), a posiadanie prowadzące do zasiedzenia służebności

gruntowej polega na korzystaniu z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność. Władanie w zakresie służebności gruntowej musi być wykonywane dla siebie. Wola wykonywania służebności „dla siebie” przesądza o traktowaniu posiadania służebności w kontekście posiadania samoistnego, co jest niezbędne do stwierdzenia zasiedzenia służebności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy uznał, iż wnioskodawca mógłby zaliczyć do okresu posiadania służebności okres jej posiadania przez poprzedników prawnych od dnia 1 lutego 1989r., a biorąc pod uwagę niewątpliwą złą wiarę w posiadaniu przez wnioskodawcę i poprzedników prawnych służebności, okres niezbędny do stwierdzenia nabycia służebności przez zasiedzenie jeszcze nie upłynął.

Sąd uwzględnił również argument uczestników, iż ewentualne uwzględnienie wniosku byłoby usankcjonowaniem nadużycia prawa przez wnioskodawcę poprzez naruszenie zasad współzycia społecznego. Od 3 sierpnia 2008r. obowiązują bowiem przepisy art. 305¹ k.c. i nast., które wprowadziły do kodeksu cywilnego instytucję służebności przesyłu ustanawianej za wynagrodzeniem. W tej sytuacji występowanie przez wnioskodawcę i podtrzymywanie wniosku o nabycie służebności przez zasiedzenie zmierza w istocie do bezpłatnego nabycia prawa. Wnioskodawca, po skierowaniu przez uczestników żądania usunięcia urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na ich nieruchomości, nie zastosował się do tego, a w odpowiedzi złożył wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej, a po wejściu w życie przepisów o służebności przesyłu nadal podtrzymywał swój wniosek. Zdaniem Sądu wnioskodawca, zamiast uregulować służebność przesyłu w ramach obowiązujących obecnie przepisów dotyczących służebności przesyłu, dąży – z obejściem tychże przepisów – do bezpłatnego nabycia służebności w drodze zasiedzenia tylko dlatego, aby nie płacić wynagrodzenia, które uczestnikom słusznie się należy.

Nie bez znaczenia dla odwołania się przez Sąd Rejonowy do dyspozycji art. 5 k.c. jest fakt, iż wnioskodawca korzysta z nieruchomości uczestników w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa, prowadząc dochodową działalność gospodarczą i sprzedając energię elektryczną, do poboru której niezbędne są przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne. Właśnie w celu wyrównania stosunku cywilnoprawnego łączącego przedsiębiorstwa przesyłowe z właścicielami gruntów wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej przez owe przedsiębiorstwa, ustawodawca kompleksowo uregulował w kodeksie cywilnym kwestię odpłatnej służebności przesyłu. Korzystanie przez przedsiębiorstwa przesyłowe z możliwości przeprowadzenia postępowania o stwierdzenie zasiedzenia służebności zamiast zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu jest, w ocenie Sądu, niezgodne z zasadami współzycia społecznego i narusza jedną z podstawowych zasad stosunku cywilnego jaką jest równorzędność podmiotowa między uczestnikami obrotu cywilnoprawnego.

Z uwagi na wynik postępowania, Sąd na podstawie art. 83 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał pobrać od wnioskodawcy część wydatków pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa, natomiast na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. orzekł o obowiązku zwrotu kosztów opłaty od apelacji i skargi kasacyjnej oraz kosztów zastępstwa adwokata przez wnioskodawcę na rzecz uczestników w myśl § 2 ust. 1, § 8 pkt 3) i § 13 ust. 1 pkt 1) i ust. 4 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).

O pozostałych kosztach postępowania Sąd pierwszej instancji orzekł w myśl art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od całości postanowienia z dnia 29 listopada 2012 r. złożyła wnioskodawczyni, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 352 § 1 k.c. przez przyjęcie, że korzystanie z nieruchomości przez przedsiębiorstwo państwowe będące poprzednikiem prawnym wnioskodawczyni przed dniem 1 lutego 1989 r. nie stanowiło posiadania służebności przez Skarb Państwa, a także art. 172 w zw. z art. 292 k.c. przez uznanie, iż nie doszło do spełnienia ustawowej przesłanki posiadania samoistnego służebności przez Skarb Państwa, co skutkuje oddaleniem wniosku o stwierdzenie zasiedzenia.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez stwierdzenie, iż doszło do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez Skarb Państwa,

polegającej na prawie do korzystania z nieruchomości obciążonej przez każdorazowego przedsiębiorcę będącego właścicielem urządzeń, a także zasądzenie kosztów postępowania za wszystkie instancje według norm przepisanych. Ewentualnie żądała uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania „z uwzględnieniem kosztów postępowania”.

W uzasadnieniu wskazała, że wszelkie okoliczności sprawy pozwalały na stwierdzenie, iż Skarb Państwa korzystał jak właściciel z nieruchomości uczestników od 1963 r. ze znajdujących się na niej trwałych urządzeń. Posiadanie poprzednika prawnego wnioskodawczyni (przedsiębiorstwa państwowego) miało charakter dzierżenia wykonywanego na rzecz Skarbu Państwa. Pozwalało to na stwierdzenie zasiedzenia na rzecz Skarbu Państwa, którego obecne stanowisko nie może przesądzać o nieziszczeniu się przesłanek z art. 292 k.c. Podniosła, że zasady współzycia społecznego nie mogą stać na przeszkodzie stwierdzeniu zasiedzenia, które następuje przeciw z mocy prawa.

W odpowiedzi na apelację uczestnicy D. i K. T. (2) wniosli o jej oddalenie i zasądzenie na ich rzecz od skarżącej kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zawiadomił o kolejnym terminie rozprawy i doręczył odpis apelacji i odpowiedzi na apelację Skarbowi Państwa – Ministrowi Skarbu Państwa.

Postanowieniem z 23 grudnia 2013 r. wezwano do udziału w sprawie w charakterze uczestnika M. T..

Uczestnicy Skarb Państwa i M. T. nie zajęli stanowiska w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni podlegała uwzględnieniu w przeważającej części.

Na wstępie wskazać należy, że wbrew stanowisku Sądu Rejonowego oraz uczestnika Skarbu Państwa – Ministra Skarbu Państwa, w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej, odpowiadającej treści służebności przesyłu, nie jest właściwym statio fisci starosta właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości. W ocenie Sądu odwoławczego nie znajdzie bowiem zastosowania art. 23 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami, przewidujący, że zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodarują, starostowie, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności podejmują czynności w postępowaniu sądowym, w szczególności w sprawach dotyczących własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości, o zapłatę należności za korzystanie z nieruchomości, o roszczenia ze stosunku najmu, dzierżawy lub użyczenia, o stwierdzenie nabycia spadku, o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie. Przepis ten dotyczy bowiem gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, do którego zgodnie z art. 21 tej ustawy należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności Skarbu Państwa i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego Skarbu Państwa. Tymczasem w przedmiotowej sprawie przedmiotem zasiedzenia jest służebność obciążająca nieruchomość uczestników do Skarbu Państwa, a zatem nie wchodzi w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa. Ponadto, na podstawie art. 2 pkt 5) lit. b) ustawy z dnia 8 sierpnia 1996r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U. z 1996r., Nr 106, poz. 493 ze zm.) właśnie minister właściwy do spraw Skarbu Państwa wykonuje uprawnienia wynikające z praw majątkowych Skarbu Państwa, w szczególności w stosunku do mienia pozostałego po likwidacji państwowej jednostki organizacyjnej lub przypadającego Skarbowi Państwa w wyniku likwidacji spółki z jego udziałem. W przypadku stwierdzenia zasiedzenia w przedmiotowej sprawie na rzecz Skarbu Państwa, należałoby bowiem przyjąć, że wskazana służebność przysługiwałaby zlikwidowanej państwowej jednostce organizacyjnej. Dzieje się tak, albowiem jeżeli termin zasiedzenia upłynął przed wejściem w życie ustawy nowelizującej art. 128 k.c., to pomimo posiadania osobowości prawnej, właścicielem będzie Skarb Państwa, a nie państwowa osoba prawna (por. E. Janeczko, Zasiedzenie, Wydanie III, Zielona Góra 2003r, s. 273 oraz powołane tam orzecznictwo).

W tym stanie rzeczy, celowym było zawiadamianie o kolejnych terminach rozpraw odwoławczych Skarbu Państwa – Ministra Skarbu Państwa, jako właściwego statio fisci. Godzi się nadmienić, iż zgodnie z poglądami orzecznictwa,

jeżeli w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji Skarb Państwa reprezentowany był tylko przez część jednostek organizacyjnych, z których działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, to pominięcie pozostałych jednostek nie może być podstawą do uznania nieważności postępowania z przyczyn wymienionych w art. 379 pkt 2 i 5 k.p.c. (por. wyrok SN z 14.04.1999 r., III CKN 1239/98).

Dodatkowo konieczne było na etapie postępowania apelacyjnego wezwanie do udziału w sprawie M. T.. Jak wynika bowiem z dokumentów w aktach KW(...) oraz wydruku z księgi wieczystej (...), objęta pierwotnie wnioskiem działka (...) została po wydaniu postanowienia przez sąd pierwszej instancji podzielona na działki (...) (por. k. 114 – 117 akt KW (...)). Działka (...) została umową z dnia 27 czerwca 2013 r. darowana przez małżonków T. ich synowi M. (k. 112 – 113 akt KW (...)), która obecnie wchodzi w skład nieruchomości objętej KW (...). Skoro służebność, o której stwierdzenie wnioskodawczyni wносиła, dotyczy zarówno działki (...), jak i (...) (por. mapa k. 149), konieczne było wezwanie do udziału w sprawie kolejnego uczestnika, któremu doreczono wszelkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy dokumenty, orzeczenia i pisma.

Przechodząc do dalszej części rozważań wskazać należy, że bezspornie urządzenia przesyłowe posadowione zostały na nieruchomości położonej w G. najpóźniej w 1963 r. Świadczą o tym dokumenty w postaci zaświadczenia lokalizacyjnego (k. 18 – 19) i zgłoszenia o pobór energii elektrycznej (k. 21), których prawdziwości nie podważono. W pewnym stopniu okoliczność tę potwierdza treść dowodu z przesłuchania uczestników T., zgodnie z którym słupy energetyczne i transformator znajdowały się na działce nr (...) w 1973 r., zaś z dokumentów wynika data 1961 lub 1963 (k. 133- 133 v.). Brak jest jednocześnie podstaw do przyjęcia, by Skarb Państwa uzyskał prawo do zajmowania nieruchomości uczestniczki pod urządzenia energetyczne za zgodą poprzedników prawnych małżonków T.. Brak jest umowy o ustanowieniu służebności w formie aktu notarialnego, tudzież skutecznej decyzji wywłaszczeniowej, co ewentualnie mogłoby zostać uznane za substytut prawa do zajęcia gruntu. Tym samym oczywistym jest, że Skarb Państwa uzyskał posiadanie służebności w złej wierze.

Stosownie do art. 292 k.c., służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Przyjmuje się, że zawarte w art. 292 k.c. odesłanie do przepisów o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie obejmuje jedynie materię nieuregulowaną w zdaniu pierwszym tego artykułu i pozwala na stosowanie do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiednio przepisów o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie. Toteż do zasiedzenia służebności gruntowej nie ma zastosowania przesłanka posiadania samoistnego (art. 172 § 1 k.c., art. 336 k.c.), a znajdują odpowiednio zastosowanie inne przepisy o nabyciu nieruchomości przez zasiedzenie, m.in. dotyczące złej wiary posiadacza, terminu zasiedzenia, odpowiedniego stosowania przepisów o biegu przedawnienia roszczeń (art. 175 k.c.), możliwości doliczenia posiadania zależnego poprzednika prawnego (art. 176 k.c.) – por. postanowienie SN z 20.09.2013 r., II CSK 10/13).

Z kolejnych zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów wynika, że w latach 1980 – 1981 dokonano modernizacji urządzeń elektrycznych w miejscowości G. (k. 113 – 123). Jak wskazano w ostatecznie niekwestionowanej opinii biegłego geodety J. P., w trakcie robót remontowych nie zmieniło się posadowienie transformatora, albowiem dwa najbliższe mu położone słupy drewniane linii średniego napięcia nie zostały w latach 1980 – 1981 wymienione (k. 418). Stąd położenie stacji trafo oraz linii energetycznej średniego napięcia wbrew twierdzeniom małżonków T. i powołanego przez nich świadka, nie zmieniło się od wzniesienia urządzeń w 1963 r. Sąd Okręgowy opinię w tej części uznaje za pełną, jasną i logiczną, albowiem biegły w sposób należyty wykazał w jaki sposób doszedł do opisanych wyżej wniosków.

Jeśli chodzi o linię niskiego napięcia biegły wskazał, że nie jest w stanie podać jej przebiegu w latach 1963 – 1980, kiedy to nastąpiła modernizacja (k. 419). Z drugiej jednak strony brak jest podstaw do przyjęcia, by została ona posadowiona w całkowicie innej konfiguracji, niż pierwotna. Uczestniczka D. T. określiła rozbieżność między słupami na „może 1 metr, może więcej” (k. 133). Gdyby nawet tak było, to dzierżenie w imieniu Skarbu Państwa przez przedsiębiorstwo

energetyczne prowadziło do zasiedzenia służebności gruntowej na całej nieruchomości, zaś ewentualne niewielkie przesunięcia nie mają znaczenia dla całościowej oceny posiadania prowadzącego do nabycia prawa przez upływ czasu. Nadto, stosownie do art. 340 zd. 1 k.c., domniemywa się ciągłość posiadania. Uczestnicy domniemania ciągłości posiadania służebności nie podważyli, stąd przyjąć należało, iż w sposób niezakłócony datuje się ona od 1963 r. Jak wskazano w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 7 lipca 2011 r., uchylającego pierwotnie wydane w niniejszej sprawie orzeczenie do ponownego rozpoznania, w związku z zasadą jednolitości władzy państwowej, w której przedsiębiorstwa państwowe, jako poprzednik prawny wnioskodawczyni, wykonywały uprawnienia na rzecz Skarbu Państwa, jako jedynego dysponenta władzy Państwowej, skutki związane z posiadaniem samoistnym w tamtym okresie mogły powstać na rzecz Skarbu Państwa (por. postanowienie SN z 10.07.2008 r., III CSK 73/08, postanowienie SN z 16.10.2009 r., II CSK 103/09).

Słusznie zapatrywanie to podzielił Sąd Rejonowy podkreślając, iż skoro początek biegu terminu zasiedzenia przedmiotowej służebności gruntowej mógł ewentualnie rozpocząć się w roku 1963, a więc przed wejściem w życie przepisów kodeksu cywilnego z roku 1964, to zastosowanie będzie miał art. XLI ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. przepisy wprowadzające kodeks cywilny. Zgodnie z nim, do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego, stosuje się od tej chwili przepisy tego kodeksu; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie. Jeżeli termin zasiedzenia według kodeksu cywilnego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z dniem wejścia kodeksu w życie; jeżeli jednak zasiedzenie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego nastąpiłoby przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Przed wejściem w życie kodeksu cywilnego, art. 50 dekretu Prawo rzeczowe z 11 października 1946 r. przewidywał dwudziestoletni termin zasiedzenia przy posiadaniu w dobrej wierze, zaś trzydziestoletni dla posiadacza w złej wierze. Art. 172 k.c. w pierwotnym brzmieniu skrócił powyższe okresy odpowiednio do lat dziesięciu i dwudziestu.

Tym samym bieg terminu zasiedzenia służebności liczyć należy od dnia wejścia w życie kodeksu cywilnego, tj. od 1 stycznia 1965 r. Przy niewątpliwie złej wierze Skarbu Państwa, zastosowanie będzie mieć dwudziestoletni termin zasiedzenia, który upłynął z dniem 1 stycznia 1985 r.

Nie sposób podzielić zapatrywań Sądu Rejonowego odnośnie konieczności oddalenia wniosku z uwagi na charakter posiadania i stanowisko Skarbu Państwa, który wnosił o oddalenie wniosku.

Przypomnieć należy, że w postępowaniu o stwierdzenie zasiedzenia sąd nie jest związany żądaniem wniosku co do osoby, na której rzecz nastąpiło zasiedzenie, ani co do wskazanego terminu nabycia prawa (por. orzeczenia SN z 05.07.2012 r., IV CSK 606/11; 16.09.2011 r., IV CSK 608/10). Stwierdzenie zasiedzenia powinno nastąpić na rzecz osoby, która nabyła prawo, choćby była nią osoba inna niż wskazana przez wnioskodawcę (por. postanowienie SN z 20.02. 2013 r., III CSK 156/12).

Nawet przedstawiciele doktryny przeciwni opisanemu wyżej liberalnemu stanowisku judykatury przyjmują, iż niezbędną przesłanką żądania stwierdzenia zasiedzenia na rzecz innego podmiotu jest istnienie interesu prawnego wnioskodawcy do stwierdzenia nabycia prawa w drodze zasiedzenia przez inną osobę niż on sam. Brak wykazania takiego interesu powinien prowadzić do oddalenia wniosku, mimo ustalenia okoliczności wskazujących na to, że doszło do zasiedzenia przez inny podmiot. Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca może wprost we wniosku żądać stwierdzenia zasiedzenia na rzecz innej osoby. Przykładem takiej sytuacji jest możliwość zgłoszenia wniosku o zasiedzenie przez wierzyciela na rzecz swojego dłużnika, a także przez następcę prawnego osoby na rzecz której zasiedzenie ma zostać stwierdzone (por. A. Górski, Komentarz do art. 609 k.p.c., LEX; M. Walasik, Związanie sądu żądaniami uczestników w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia, Polski Proces Cywilny, Nr 4 z 2013 r., s. 525 – 534).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni wносиła o stwierdzenie zasiedzenia bądź na rzecz jej poprzednika prawnego (przedsiębiorstwa państwowego), bądź na rzecz Skarbu Państwa (k. 393). Obecnie jest ona właścicielem urządzeń energetycznych położonych na działkach (...), co wynika choćby z faktu wytoczenia przez małżonków T. powództwa przeciwko E. – Operator o nakazanie usunięcia urządzeń i zapłatę wynagrodzenia za bezumowne

korzystanie (bezsporne). Jako następca prawny przedsiębiorstwa państwowego, które posiadało służebność na rzecz Skarbu Państwa, wnioskodawczyni ma interes prawny w żądaniu stwierdzenia zasiedzenia na podmiot inny, niż ona sama, gdyż może to ostatecznie prowadzić do oddalenia powództwa małżonków T. w sprawie o nakazanie i zapłatę.

Reasumując, niezależnie od stanowiska Skarbu Państwa wyrażonego w niniejszym postępowaniu, co do zasady dopuszczalne było stwierdzenie zasiedzenia na jego rzecz. Potwierdzeniem takiej argumentacji jest także fakt, że na skutek zasiedzenia, które następuje *ex lege*, dotychczasowy uprawniony traci swoje prawo, a nabywca uzyskuje je niezależnie od niego. Jest więc ono pierwotnym sposobem nabycia prawa podmiotowego.

Nie może być także mowy o sprzeczności żądania wnioskodawczyni z zasadami współżycia społecznego. Oprócz podniesionej wyżej argumentacji odnośnie zasiedzenia służebności *ex lege*, trudno zarzucić przedsiębiorcy zachowanie wypełniające normę art. 5 k.c., skoro zasiedzenie nastąpiło na rzecz innego podmiotu, niż (...) S.A. W orzecznictwie przyjmuje się nadto, że stosowanie art. 5 k.c. nie może prowadzić do wyłączenia skutku, którego powstanie przewiduje ustawa (por. postanowienie SN z 24.02.2010 r., III CSK 129/09).

Niewątpliwie w latach 1963 – 1989 na nieruchomości położonej w G. posadowione były urządzenia przesyłowe należące do Skarbu Państwa, służące do dostarczania energii elektrycznej. Sam fakt ich używania i dokonywania modernizacji świadczy o korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w sposób odpowiadający treści służebności gruntowej, odpowiadającej treścią służebności przesyłu.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, przed wejściem w życie art. 305¹-305⁴ k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu (por. uchwała SN z 22.05.2013 r., III CZP 18/13). Jednocześnie niekwestionowanym jest obecnie, iż wykonywanie służebności odpowiadającej służebności przesyłu, służy zaspokajaniu zmiennych potrzeb gospodarczych, nieprzewidzianych w takiej skali w chwili uchwalania kodeksu cywilnego. Z powyższych względów, przy odwołaniu do wykładni celowościowej art. 285 k.c. i art. 292 k.c. uznać należy, że wystarczające jest ogólne odwołanie do statusu przedsiębiorstwa przesyłowego, jako podmiotu praw rzeczowych, oraz zbędne jest identyfikowanie oraz wprowadzanie do treści postanowienia zapisu dotyczącego nieruchomości władnącej, której jest właścicielem (por. postanowienie SN z 06.02.2013 r., V CSK 129/12).

Wobec powyższego, niepotrzebne było zamieszczenie w sentencji postanowienia opisu nieruchomości władnącej, albowiem w momencie zasiedzenia, tj. z upływem 1 stycznia 1985 r., Skarb Państwa jako jedyny dysponent własności państwowej, sprawował także atrybuty przedsiębiorstwa przesyłowego, pozostając jednocześnie właścicielem nieruchomości, na których znajdowały się urządzenia rozdzielni (por. dokumenty w aktach 6822 SR w Mrągowie).

Mając powyższe okoliczności na uwadze należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 w ten sposób, że stwierdzić, iż Skarb Państwa nabył przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1985 r. służebność gruntową odpowiadającą treścią służebności przesyłu, polegającą na utrzymywaniu na nieruchomościach położonych w G. gmina P., dla których Sąd Rejonowy w Szczytnie IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w P. prowadzi obecnie księgi wieczyste Nr KW (...), linii energetycznej średniego i niskiego napięcia wraz ze słupami podtrzymującymi i słupową stacją transformatorową, oznaczonych na projekcie sporządzonym przez biegłego geodetę J. P. na k. 149 akt sprawy, stanowiącym integralną część niniejszego orzeczenia, a także na prawie wstępu na te nieruchomości w zakresie niezbędnym do prawidłowego wykonywania służebności, w tym modernizacji, naprawy, konserwacji i niezbędnych prac związanych z eksploatacją wymienionych wyżej urządzeń.

Zmiana punktu 3 i 4 zaskarżonego orzeczenia wynika z ingerencji w rozstrzygnięcie merytoryczne i motywowana jest dyspozycją art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację oddalono w zakresie punktu 2 postanowienia z dnia 29 listopada 2009 r., albowiem wnioskodawczyni jako zainteresowana winna pokryć koszty związane ze sporządzeniem opinii biegłego.

O kosztach postępowania za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.